

På tur med Dante

Magnus Ulleland har gjort den oversetterbragd å oversette hele den komplette teksten av Dantes «Den guddommelige komedie» til norsk. I dag forteller han om sin spennende reise med Dante gjennom helvete, skjærslidet og paradiset i Det italienske kulturinstituttet.

Damer debuterer

Tre damer debuterer på Gyldendal Tiden med barne- og ungdomsbøker denne våren: Sissel Stave med «Dyrene i hagen», illustrert av Tore Bernitz Pedersen, Sissel Busk med «Bolla, Amadeus og løppen» og Maria Konow-Lund som har skrevet kriminalromanen «Melding fra en morder».

dagens kronikk:

«NATO-utvidelse og atomvåpen»
Av Erik Alfson, Bjørn Kirkerud
og Bent Natvig

Side 42

112134

ot Dahl og Dagbladet

TRIBUNAL: Det vanket hard kritikk mot Hans Fredrik Dahl, Dagbladet og historikermiljøet da Odd-Bjørn Fure (til høyre) presenterte sin pamflett «Kampen mot glemseelen: Kunnskapsvakuum i mediasamfunnet» i går. Til venstre, Universitetsforlagets informasjonssjef Nils Petter Hedemann.

Foto: TORE BERGSAKER

for akademikernes manglende engasjement i offentlige debatter.

– Hvordan kan det forklares og forsvares at kun én historiker – Rolf Hobson – engasjerte seg i debatten med Dahl? spør han, og viser til noen årsaker:

– De strenge kildekritiske kravene forutsetter en perfektjonisme som ikke lar seg forene med populære framstillinger. Dessuten er forskningskompetansen på moderne europeisk historie svak i Norge. Det lar seg altså gjøre å forklare historikernes fravær i denne debatten. Det lar seg imidlertid

ikke gjøre å forsvare det. Historikere må intervensere i offentligheten. Kunnskap om moderne europeisk historie må styrkes. Historikere må være med på å bygge opp et kunnskapsforråd i samfunnet. Ellers risikerer vi en generell historieløshet og tap av historisk bevissthet.

Både i pamfletten og på pressekonsferansen minner Fure om det nye sivilisasjonssammenbruddet i Europa – katastrofen i Bosnia og Kroatia – og det gjentatte forsøket på å utrydde et folk. «Det ble aldri reist en opinion, enn si en mas-

sebevegelse, som kunne bevegeregjeringene til effektive disposisjoner for å stoppe massemorderiene», skriver han – og hevder at de historisk orienterte og kritiske intellektuelle burde bidratt til å utvikle

kunnskap og bevissthet om Europas forrige sivilisasjonssammenbrudd.

– Vi har en generelt dårlig historisk bevissthet her til lands, en svak kritisk årvåkenhet. Dette gjelder først og

freerst historikere. Journalistene kommer som nummer to.

DAHL SVARER
Se neste side

Vil du heidre Berge Furre på 60-årsdagen 13. april?

Til den dagen gir Samlaget ut eit fyldig utval av dei beste og viktigaste foredrag, kronikkane, artiklane og preikene hans og inviterer deg til å bli med på Tåbula gratulatoria som følgjer med boka.

♦ Som gratulant vil du få tilsendt boka for kr 198,-

♦ Pris i bokhandelen kr 298,-

♦ Svarfrist: 3. mars 1997.

Samlaget

Fyll ut kupongen med BLOKKBOKSTAVAR og send den til:
Det Norske Samlaget v/Rune Skretting, Vestre Torgvt. 3,
5015 Bergen. Faks 55 32 00 76

Namn: _____

Adresse: _____

Postnr./stad: _____

Underskrift: _____

TOVE LIE
AMOR FATI

HASCHENHOU & CO
125 år 1872-1997

Pressens innvirkning er enn alt annet enn politisk, og det frie økonomiske marked. Derfor er de mange blader prisen vi må betale.

Milos Forman til VG

Essays om Obstfelder

Humanistisk seminar arrangerte i 1993 et seminar omkring lyrikeren Sigbjørn Obstfelder, mannen som ofte er blitt omtalt som Norges første modernist. Nå utgis boka «Obstfelder, 14 essays», der innleggene fra seminaret står på trykk. Her ses Obstfelders verk fra forskjellige synsvinkler.

Skarpe utfall m

Hans Fredrik Dahl roser David Irvings Goebbels-biografi i eksalterte vendinger, uten å sette forfatteren eller boka inn i en rimelig sammenheng. Dersom Dahl hadde levert sine artikler til en annen vesteuropeisk kvalitetsavis – for eksempel *Le Monde* i Frankrike – hadde de endt i søppelkurven. Dahls artikler om dette temaet i Dagbladet er uetterrettelige, ukvalifiserte historiefaglige vurderinger.

Av LINN ULLMANN

Dette uttalte Odd-Bjørn Fure i forbindelse med historisk konferanse i Bergen, da han presenterte den populære boken om Goebbels. Fure var på konferansen sammen med en rekke andre historikere og journalister. Han roste Irvings bok, men kritiserte Dahls artikler i Dagbladet. Fure mener at Dahls artikler er mangelfulle historisk kunnskap og kvalitetskontroll. Og norske historikere kritiserer fordi de ikke engasjerer seg i samfunnsdebatten, og dermed svekker forbindelsen mellom historie og samfunn.

– Norsk offentlighet er i forfall og i fall, konstaterte Fure.

I forfall eller ei: Den norske offentligheten hadde uansett greid å komme seg til Tostrupkjelleren der Fu-

res pressekonferanse fant sted. Et utall journalister, fotografer, TV-kameraer, historiestudenter og historikere var på plass.

Konsekvent

Sitt åpningsinnlegg påpekte Fure at David Irving konsekvent utelater det systematiske masse mordet på jødene i Goebbels-biografien.

Hans Fredrik Dahl hevdet at utelatelserne i boka kan forstås slik at Irving har valgt å beskrive historien fra Goebbels' eget ståsted. Dette holder ikke som argument. Man er aldri sikker på hvem som taler, Irving eller Goebbels.

Irving har, i andre sammenhenger, konstatert at utryddelsesleirene ikke eksisterte. Han setter anførselstegn rundt ordet *gasskammer*, og har dessuten unnlatt å følge opp en del interessante spor, noe som ville ført ham til andre kilder.

Alt dette gjør det klart for meg hvor David Irving står: Han er en kildemani-pulator og en historieforsker.

Dahls påstand i Dagbladet om at Irving er «den fremste kildekritikeren innen nazismens historie i dag», vekker følgende respons fra Fure:

– For det første har Dahl ingen egen forskningskompetanse på dette feltet, han har ikke arbeidet med primærkildene. For det andre ser han bort fra at internasjonale kritikere har pulverisert Irvings bruk av kilder. For det tredje synes det ikke å bety noe for Dahl at Irving har ignorert det enorme kildematerialet om utryddelsesleirene.

Fure vil imidlertid ikke inn på *hvorfor* Dahl mener Irving har skrevet en verdifull bok.

– Jeg vil overhodet ikke spekulere over de mange etappene som Dahl må ha gått før han endte opp med Irving som kultfigur, sier han.

Dagbladets rolle

Om Dagbladets rolle i debatten, sier Fure:

– Avisas redaksjon har en forpliktelse til å opp-

FOLG SAKEN I Dagbladet

En artikkel i Dagbladet ifor beskrev Hans Fredrik Dahl David Irving som en fremragende kildekritiker, og hevdet at hans biografi om Joseph Goebbels var tvers igjennom faglig monoton. David Irving er også aktiv i den revisionistiske historien. Han hevdet at gasskamrene i Auschwitz aldri har eksistert.

tas hensynet til etterrettelighet og anstendighet. Det er tvilsomt om en liberal avis skal se det som sin rolle å legitimere David Irving.

Fure mener imidlertid ikke at Dagbladet har endret sitt syn på holocaust.

– Nei, det mener jeg ikke. Min kritikk går ut på at Dagbladets redaksjon har gitt plass til Dahls desinformasjon, som har å gjøre med manglende kvalitetskontroll om faktiske forhold. Det er uheldig om dette foregår over lang tid – særlig tatt i betraktning at Dahl anses for å være spesialist på nazismen, at han er tidligere kulturredaktør i Dagbladet og mangeårig spaltist i samme avis.

Overrasket

Det overrasker meg at Irving-debatten ikke ble løftet opp på lederplan før et halvt år etter at debatten startet, og da med en halv setning.

Riktig nok markerte politisk redaktør John Olav Egeland Dagbladets prinsipielle holdning til nasjonalsosialismen på en utvetydig måte, og han tok samtidig klar avstand fra Irving på ulikt vis.

Jeg er samtidig forundret over at debatten ikke ble nevnt i andre medier, unntatt i Morgenbladet der den fikk utfolde seg.

Den anerkjente historikeren Gordon A. Craig har i *The New York Review of Books* skrevet en lang, og tidvis positiv, anmeldelse av David Irvings Goebbels-biografi. Hvordan kommenterer Fure dette?

– Craig setter Irving inn i en sammenheng, han forteller hva i boka som er av verdi, og hva som ikke er det. Craig er informert. Dahl er det ikke.